

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΠΡΟΣΟΜΟΙΩΣΗΣ ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΣΤΑ
ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΤΗΣ Β' ΛΥΚΕΙΟΥ
ΘΕΩΡΗΤΙΚΗΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΗΣ - ΓΝΩΣΤΟ

Κείμενο διδαγμένο από πρωτότυπο: Δημοσθένους Ὑπέρ τῆς Ροδίων Ἐλευθερίας, §
1 - 2

«Οἶμαι δεῖν, ὦ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, περὶ τηλικούτων βουλευομένους διδόναι παρρησίαν ἐκάστῳ τῶν συμβουλευόντων. Ἐγὼ δ' οὐδεπώποθ' ἠγησάμην χαλεπὸν τό διδάξαι τὰ βέλτισθ' ὑμᾶς (ὡς γὰρ εἰπεῖν ἀπλῶς, ἅπαντες ὑπάρχειν ἐγνωκότες μοι δοκεῖτε), ἀλλὰ τό πείσαι πράττειν ταῦτα· ἐπειδάν γάρ τι δόξη καί ψηφισθῆ, τότ' ἴσον τοῦ πραχθῆναι ἀπέχει ὄσονπερ πρὶν δόξαι ἔστι μὲν οὖν ἐν ὧν ἐγὼ νομίζω χάριν ὑμᾶς τοῖς θεοῖς ὀφείλειν, τό τοῦς διὰ τήν αὐτῶν ὕβριν ὑμῖν πολεμήσαντας οὐ πάλα νῦν ἐν ὑμῖν μόνοις τῆς αὐτῶν σωτηρίας ἔχειν τὰς ἐλπίδας, ἄξιον δ' ἡσθῆναι τῷ παρόντι καιρῷ· συμβήσεται γάρ ὑμῖν, ἐάν ἄ χρῆ βουλευέσθησθ' ὑπέρ αὐτοῦ, τὰς παρά τῶν διαβαλλόντων τήν πόλιν ἡμῶν βλασφημίας ἐργῶ μετὰ δόξης καλῆς ἀπολύσασθαι.»

A. Από το κείμενο που σας δίνεται να αποδώσετε στη νεοελληνική στο τετράδιό σας το απόσπασμα:

«...ἔστι μὲν οὖν ἐν...δόξης καλῆς ἀπολύσασθαι.»

(μονάδες 10)

B. Να γράψετε στο τετράδιό σας τις απαντήσεις των παρακάτω ερωτήσεων:

1. Οι συμβουλευτικοί λόγοι και η σχέση τους με την εκκλησία του Δήμου.

(μονάδες 10)

2. Από ποια σημεία του κειμένου μπορεί να θεωρηθεί ότι ο Δημοσθένης ασκεί προσεκτική κριτική στη συμπεριφορά των Αθηναίων; Να σχολιάσετε το σημείο του κειμένου όπου ο Δημοσθένης κατηγορεί ἔμμεσα τους Αθηναίους για νωθρότητα και αναποφασιστικότητα.

(μονάδες 10)

3. α) Ποια σημασία έχει η λέξη «ἄβρις» για τους αρχαίους Έλληνες και β) τι θεωρεί «ἄβρις» ο Δημοσθένης; Να το σχολιάσετε σε σχέση με το ήθος των Ροδίων, όπως παρουσιάζεται από το ρήτορα στο συγκεκριμένο κείμενο.

(μονάδες 10)

4. Αφού διαβάσετε την παράγραφο 10 του μεταφρασμένου κειμένου, να απαντήσετε στο ερώτημα: ποιες είναι οι απόψεις γενικού κύρους που διατυπώνει ο Δημοσθένης και να κρίνετε την κάθε μια από αυτές.

(μονάδες 10)

«...Αυτό συμβαίνει, διότι κανείς δεν πολεμά για να επεκτείνει τις κτήσεις του με την ίδια ένταση που πολεμά για να διατηρήσει αυτές που του ανήκουν. Αντιθέτως, ὅλοι πολεμούν μέχρι τα ὅρια της αντοχῆς τους για ὅσα κινδυνεύουν να χάσουν, ἐνῶ δεν πράττουν το ἴδιο για ν' αυξήσουν αὐτά που ἔχουν. Και βέβαια δεν παύουν να ἐπιδιώκουν τα περισσότερα, ἀν κάποιος υποχωρώντας τους ἐνθαρρύνουν, ὅταν ὁμως συναντήσουν ἀντίσταση, δὲν αἰσθάνονται ἀδικημένοι σε κάτι ἀπ' αὐτούς που τους ἀντιστάθηκαν...»

5. α) Ποιες λέξεις του πρωτότυπου κειμένου έχουν ετυμολογική συγγένεια με τις παρακάτω λέξεις: δάσκαλος, βελτιωμένος, πειθώ, ηδονή, βρισιά, κατάλυση, διαβολή, επίγνωση, συμβάν, ηγέτης.
β) Να γράψετε από ένα συνώνυμο για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις: «σαρρησία», «ἄβρις», «ἐλπὶς», «βλασφημία».

(μονάδες 10)

ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ Β΄ ΛΥΚΕΙΟΥ

Περὶ μὲν οὖν τούτων ἱκανὰ τὰ εἰρημένα ἐγὼ δ' ὑμᾶς ἀξιῶ ὑμῖν αὐτοῖς βοηθῆσαι, καὶ πολὺ μᾶλλον τοὺς ἀδικοῦντας τιμωρεῖσθαι ἢ τοὺς τὰ τῆς πόλεως ἔχοντας ἐλείνους ἡγεῖσθαι, οὐδὲν γάρ τῶν αὐτοῦ καταθήσει, ἀλλὰ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ὑμῖν ἀποδώσει, καὶ πολλῶ πλείω αὐτῶ τούτων περιέσται καὶ γάρ ἂν καὶ δεινὸν εἴη, ὧ ἄνδρες δικασταί, εἰ τοῖς μὲν μὴ δυναμένοις τὰ σφέτερ' αὐτῶν εἰσφέρειν ὀργίζοισθε καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν ὡς ἀδικούντων δημεύοιτε, τοὺς δὲ τὰ ὑμέτερα αὐτῶν ἔχοντας μὴ τιμωροῖσθε, ἀλλὰ τῶν τε χρημάτων ἀποστεροῖσθε καὶ τούτους χαλεπωτέρους ἐχθροὺς ἔχοιτε, ἕως γάρ ἂν τὰ ὑμέτερα ἔχοντες σφίσιν αὐτοῖς συνειδῶσιν, οὐδέποτε ὑμῖν παύσονται κακονοοῦντες, νομίζοντες τὰς τῆς πόλεως δυστυχίας μόνας ἀπαλλαγὴν εἶναι τῶν πρὸς αὐτοὺς πραγμάτων.

ΛΥΣΙΟΥ «ΚΑΤΑ ΦΙΛΟΚΡΑΤΟΥΣ» 8, 1 – 10, 4

1. Να αποδοθεῖ το απόσπασμα στη νεοελληνική. (μονάδες 20)
2. (α) ὑμῖν αὐτοῖς : Να γραφεί η γενική και δοτική ενικού και πληθυντικού θηλυκού γένους .
(β) ἀξιῶ, ἡγεῖσθαι : Να γραφεί το β' ενικό Υποτακτικής , Ευκτικής και Προστακτικής Ενεστώτα του κάθε τύπου (στην ίδια φωνή).
(γ) εἰσφέρειν : Να γραφεί το β' ενικό όλων των εγκλίσεων Μέλλοντα και Αορίστου .
(δ) συνειδῶσιν : Να αντικατασταθεῖ εγκλιτικά ο τύπος .
(ε) ὑμᾶς, τοὺς ἀδικοῦντας, ὧ ἄνδρες δικασταί, σφίσιν αὐτοῖς, νομίζοντες: Να μεταφερθούν οι τύποι στην ίδια πτώση του αντίθετου αριθμού. (μονάδες 10)
3. (α) Να αναγνωριστούν συντακτικῶς οι υπογραμμισμένοι τύποι και να δηλωθεῖ η εξάρτησή τους)
(β) εἰ τοῖς μὲν μὴ δυναμένοις τὰ σφέτερ' αὐτῶν εἰσφέρειν ὀργίζοισθε, ἕως γάρ ἂν τὰ ὑμέτερα ἔχοντες σφίσιν αὐτοῖς συνειδῶσιν : Να αναγνωρισθεῖ το εἶδος των δευτερευουσών προτάσεων. Στην πρώτη να δικαιολογηθεῖ η εισαγωγή και στη δεύτερη η εκφορά της .
(γ) ... , νομίζοντες τὰς τῆς πόλεως δυστυχίας μόνας ἀπαλλαγὴν εἶναι τῶν πρὸς αὐτοὺς πραγμάτων. Να μεταφερθεῖ το απόσπασμα στον Ευθύ Λόγο .

ΣΗΜ. Ἐχετε τη δυνατότητα επιλογῆς μεταξύ 3β και 3γ.